

Johannes Jensen: Den højtærede Minister siger, at jeg ikke har ført noget Bevis for, at Boligforholdene vilde have været bedre, dersom vi ikke havde haft Boliglovgivningen. Det er meget rigtigt, Beviset kan først føres, naar denne Lovgivning har ophørt at eksistere. Og naar nu den højtærede Minister siger, at i Odense, hvor man har afskaffet Huslejenævnene, har man ikke mærket videre til, at det har fremmet Boligbyggeriet, kan jeg henvise til mine Bemærkninger ved første Behandling. Det, det kommer an paa, er, at Staten slipper sit Tag og tilkendegiver det private Initiativ, dem, der vil bygge, at nu overlades det atter dem at udføre det gode og solide Arbejde, som det private Initiativ har udført før 1916; dette, at man ophæver Huslejenævnene i en eller anden By, kan ikke virke, og navnlig ikke virke straks. Endelig vil jeg hævde den Mening, at Boligforholdene i hvert Fald ikke har forværret sig, men efter de Oplysninger, jeg har, synes at have forbedret sig noget siden Huslejenævnenes Ophævelse. Jeg vil ikke paastaa, at det skyldes dette, at Nævnene er afskaffet, men jeg vil hævde den almindelige Opfattelse, at hvis Staten slipper sit Tag og indskrænker sig til at regulere Huslejen, saa længe der er Boligmangel, vil Boligbyggeriet komme i en bedre Gænge end hidtil.

Nu siger den højtærede Minister, at han er meget interesseret i at høre, hvilket Bidrag mit Parti og jeg kan yde til dette Spørgsmaals Løsning, før Ministerens Forslag fremkommer til Efteraaret. Det vilde dog være rigtigt, at vi fik dette Forslag at se først. Det er lidt vanskeligt for mit Parti og mig at udtale os om vort Bidrag til Forslagets Behandling, saa længe vi ikke kender det; men af de Bemærkninger, jeg fremsatte ved første Behandling, vil den højtærede Minister have kunnet skønne, i hvilken Retning mine Ønsker gaar, nemlig i Retning af, at man frigiver Opsigelsesretten og indskrænker sig til en Regulering, en Kontrol med, at der ikke stilles ublu Lejefordringer. Jeg nævnte ved første Behandling, at det vistnok ikke vilde være fuldt retfærdigt, hvis man indskrænkede denne Kontrol til at være en Opstilling af faste Regler for Forholdet mellem den Husleje, der er blevet udredet før 1916, og den, der nu maatte tages, idet der forud for 1916 var gamle Kontrakter løbende, som maaske var sluttet paa 5—10 Aar, f. Eks. under Bankkrakket, da Lejen var gaaet langt ned. Eller det kunde være en særlig billig Leje, Kontrakten drejede

sig om, medens den i 1915 var højere. Det vilde derfor ikke være fuldt retfærdigt, om man gik til en procentvis Forhøjelse eller en procentvis Sammenligning, men jeg vilde i og for sig, hvis den Løsning var mulig, anse denne Ordning for bedre end det, man nu har. Og for at den højtærede Indenrigsminister ikke skal være ganske uklær over, hvordan min Stilling i saa Henseende er, vil jeg her tillade mig at meddele, at da vi havde denne Sag til Behandling i Fredericia Byraad i Foraaet 1923, forelaa der fra Fredericia Huslejenævn en enstemmig Indstilling, der gik ud paa, at Opsigelsesretten skulde gives fri, og at man skulde indskrænke sig til at føre Kontrol med Huslejen; der var ogsaa i Indstillingen en Bestemmelse om, at en Husleje-forhøjelse ikke maatte overstige de 35 pCt., som er Maksimum i den gældende Huslejelov. Denne Indstilling var altsaa enstemmig vedtaget af Fredericia Huslejenævn, der bestaar baade af Socialdemokrater og Ikke-Socialdemokrater, og for dette Forslag stemte jeg. Jeg stemte ogsaa for det i Aftes. Da havde vi atter Spørgsmaalet liggende for os, og det var i en i og for sig noget mærkværdig Anledning. Det var nemlig, fordi der fra Indenrigsministeriet var kommet en Forespørgsel, der lød saaledes: Hvilke Følger skønner Byraadet, at Ophævelsen af Huslejenævnet har haft? — det kan vi ikke udtale os om, for det kan kun de Byer, der afskaffede Huslejenævnene i 1923. Det skal jeg derfor lade ude af Betragtning. Men det næste Spørgsmaal lød: Skønner Byraadet det heldigt at opretholde Nævnene? Som Indledning til Forespørgselen staar der, at det er Landstingets Udvalg om Huslejeloven, der har ønsket disse Spørgsmaal besvaret. Jeg vilde gerne have Lov til at gøre opmærksom paa, at det, Landstingets Udvalg spurgte om, ikke var ganske det samme som det, Indenrigsministeriet spørger om. Landstingets Udvalg spurgte om, hvilke Følger Ophævelsen af Nævnene, resp. Bortfald af de kommunale Kontrolloranstaltninger, skønnes at have haft, samt om det skønnes heldigt at opretholde eller genindføre Nævnene resp. Kontrolloranstaltningerne, og jeg forstod disse Spørgsmaal saaledes, da de i sin Tid blev stillet i Udvalget, at der fra en vis Side indenfor Udvalget var et Ønske om at vide, om man ude i Købstadkommunerne foretrak Nævnenes Opretholdelse for Kontrolloranstaltninger, saaledes at man ved Sagens Behandling her i Tinget eventuelt